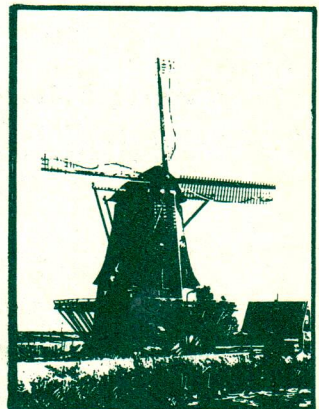
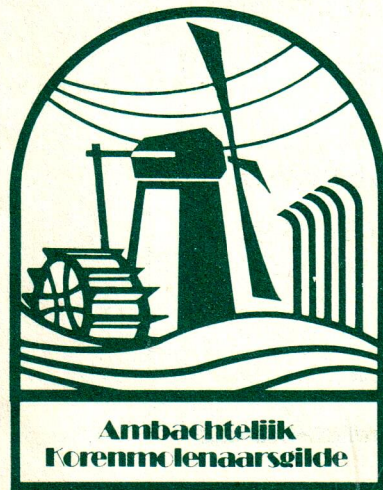

Uitgave Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde, Postbus 3086, 3101 BE SCHIEDAM
SEPTEMBER/OKTOBER 1985 - nummer 66 - Verschijnt 2-maandelijks

koren molens dag

U
T
G
A
V
E
A
M
B
A
C
H
T
E
L
I
J
K
K
O
R
E
N
M
O
L
E
N
A
A
R
S
G
I
L
D
E

UITSTAPJE OP 16-9

Het dagje uit is helemaal rond. Ons nu voor de tweede maal te houden uitstapje-zonder-pretenties (waarin we op een gezellige manier bij elkaar willen zijn) gaat plaats grijpen op maandag 16 september.

Het is om tien uur in de ochtend verzamelen geblazen bij de molen Aeolus van collega Niek Boekestein in Vlaardingen. De molen kan dan bezichtigd worden. Daarna wacht ons een koffie-maaltijd.

Het middagprogramma omvat een bezoek aan de Graan Elevator Maat-

schappij in Rotterdam en een kijkje in een echte Schiedamse branderij. We gaan in twee ploegen en halverwege wisselen we. Om vijf uur zullen we klaar zijn en gereed om naar Vlaardingen te gaan, alwaar een Chinese maaltijd ons wacht. Het feest wordt afgesloten rond 6.30 uur.

Iedereen krijgt nog apart een briefje over deze excursie. In diezelfde brief zal nog het een en ander worden gezegd over het voor Korenmolendag bestemde raamaffiche (zie ook het artikelje in dit nummer!) en over de W.A.-verzekering.

Oost-Vlaamse molendag

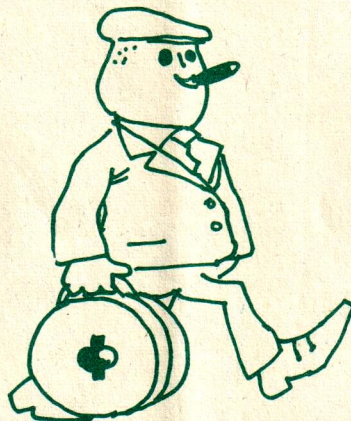
Over de grens met België, in Oost-Vlaanderen, organiseert een groep jonge molenaars een wind- en watermolendag. Op zondag 15 september zullen vanaf 12 uur ongeveer 15 draaiende windmolens en 10 werkende watermolens zijn te bezichtigen, verspreid over de hele provincie. Ook te bezichtigen is het molenmuseum in Wachtebeke.

Meer inlichtingen te krijgen - telefonisch - bij Johan van Holle in Ertvelde. Telefoon vanuit Nederland: 09.32.91.440776.

BEKEND MAKEN DAT JE GOED BENT

In de eeuwenoude traditie van de korenmolenaar hing het welslagen van zijn onderneming voor het overgrote deel af van zijn kunde in malen en scherpen. Onder sociaal-economisch stabiele omstandigheden, in een situatie zonder maaldwang, kon een molenaar zich een bestaan verwerven door het hem aangeboden graan prima te malen. Omdat hij zich vooral door zijn maalkunst moest zien te handhaven ging daar uiteraard ook zijn grote belangstelling naar uit. Een goed dóórlappende molen, een uitgekiende aandrijving en vooral zingende stenen, daarin lag zijn grote kracht. Ongeacht de feitelijke kwaliteit van het ter maling gebrachte graan... een goed molenaar maalde er een prima zak meel van. Was er dan nog iets mis, hetgeen vaak genoeg zal zijn voorgekomen (schot bijvoorbeeld), dan trof de mulder geen blaam. Van een goede tarwe slecht meel malen was geen kunst, maar van een matige tarwe nog iets maken - daarin onderscheidde zich de vakman.

Maar tijden veranderen. Hoewel de molenaars met veel loongemaal zich in het bovenstaande wel zullen herkennen, hebben de meeste huidige korenmolenaars de handelsmaalterij als nering. Het ingekochte graan malen om vervolgens het meel te verhandelen is in opkomst gekomen tijdens de industriële revolutie (stoom!). De enorme expansie en de toenemende concentratie van en in de meelindustrie, leken

het zwaartepunt van de maalderij blijvend te hebben verschoven van de molensteen naar de verkoper. We mogen dankbaar zijn dat aan deze ontwikkeling in ons land een (voorlopig?) einde is gekomen en dat de molensteen en het oude ambacht weer terrein winnen. Nu de oude korenmaalterij weer uit het stof kruipt is echter het grote gevaar aanwezig, dat we die ingrijpende ontwikkelingen van de laatste honderd jaar gaan negeren en de aandacht slechts richten op wat in de molen rondgaat. Het gebruik van met wind- of waterkracht aangedreven molenstenen voor de produktie van meel blijkt voor maar weinig afnemers een doorslaggevend argument om te kopen te zijn. Men staat niet bij de molen in de rij te wachten tot het graan gemalen is: de korenmolenaar is allang niet meer de enige die malen kan!

Nee, er zijn andere sterke argumenten die aan deze nieuwe opbloei ten grondslag liggen. Argumenten die met

de huidige broodconsumptie te maken hebben, met kleinschaligheid, met grondstoffen- en energiegebruik, maar vooral ook met kwaliteit en het promoten daarvan (de marketing). Dat zijn zaken die in vroeger tijden geen rol of maar een heel kleine rol speelden. Toch moet de huidige korenmolenaar zijn waar verkopen op moderne wijze en ook op dat vlak professioneel te werk gaan. Niet vanuit de positie van hobbyist, amateur of meelboertje, maar met élan produkten aan de bakker brengen die zijn concurrentiepositie en goodwill verbeteren. Dat kan met de molen, want het oude vakmanschap kan met de uitstekende baktarwes van vandaag-de-dag een fantastisch produkt op maat voor elke bakker maken.

De uitspraak "Be good and tell it" is niet elke mulder bekend. Goed-zijn klinkt vertrouwd in de oren, maar dat goed-zijn met kracht en creativiteit bekénd maken dat is iets heel nieuws. En dáár gaat het nu juist om.

Het benadrukken van de sterke positieve kanten van het eigen bedrijf en ambacht, waar zich de gelegenheid maar voordoet, is de aangewezen weg. Daarbij moet volstrekt eerlijk en oprecht te werk worden gegaan: alles mag - nee, móet - gezien worden. De molensteen en het vakmanschap in de molen, gepaard aan eerlijke en doelgerichte marketing naar de klanten toe, dat is een combinatie die stormen kan doorstaan, nog vele jaren.

A. Pandsel

't Hart van de molen(8)

Rijnenberg schreef in 1949 - onder de naam Dirksen - een serie artikelen over de behandeling van stenen. Zijn werk is ook vandaag nog van belang voor de vakmoleenaar. Vandaar dat wij deze serie uit 'De Molenaar' herhalen.

Indien men een koppel kunststenen speciaal wil gebruiken om er flink mee op te schieten en mits men maar niet al te veel bloem in het meel verlangt, dan kan men een steen kiezen met een zeer grote snijkracht. Men maalt er dan wel een grote verscheidenheid van granen enz. op, maar tenslotte is er maar één maaldoel. Hetzij fijn of grof, het meel is niet aan een kleur gebonden, het meellichaam hoeft niet uitgemalen te zijn en het meel moet kort zijn. Hoe meer snijkracht de steen maar heeft, des te groter is de productie en des te minder kracht zal men per 100 kg productie nodig hebben.

Wil men bovendien nog fijn malen, dan is het aan te bevelen, de samenstellende delen niet te grof te kiezen. Wordt deze eis niet gesteld, dan maalt men het voordeligst met een grovere steen. Een steen, die een grote snijkracht moet hebben stelt men liever niet samen uit enkel kwarts, maar men mengt bij de kwarts een hoeveelheid amaryl of een kunstproduct, dat onder verschillende benamingen in de handel komt, maar niet veel zal afwijken van het bekende carborundum. Amaryl zowel als kwarts hebben andere eigenschappen wat hun slijtvastheid betreft en nu krijgen we eigenlijk drie soorten, die in slijtage verschillen en daardoor de steen "vanzelf" een groter snijvermogen geven. We hebben de amaryl of het kunstproduct (amaril en kwarts zijn steensoorten die men in de natuur vindt) de kwarts en het bindmiddel. Ze slijten verschillend en leveren daardoor snijkanten.

Dan krijgen we nog een andere kwestie te bespreken, nl. massieve kunststenen of stenen met zacht bodemsel. Daar hebben we zo in de loop der jaren ook een bezonken mening over gekregen. Ik persoonlijk ben van oordeel, dat men te allen tijde een zachter gedeelte kan aanbrengen, niet met de bedoeling de steen "zelfscherpend" te maken, maar om gemakkelijker te kunnen billen, maar we moeten daarbij oordeelkundig te werk gaan en de praktijk heeft ons de juiste weg gewezen.

Stenen met zacht bodemsel zijn er al heel lang. Reeds bij de opkomst van de kunststenen was men er op uit stenen zelfscherpend te maken, dus kunststenen, die zoveel mogelijk het billen overbodig zouden maken.

Veel is in die richting geprobeerd en toegepast; alles met matig succes. Er is ook heel veel over geschreven. Na de kinderziekten, die zowel de massieve als de "zelfscherpende" stenen hebben doorgemaakt, had men toch nog molenaars, die uitsluitend massieve stenen prefereerden; anderen, die aan stenen met zacht bodemsel de voorkeur gaven voor de veevoedermaaldrij, maar voor het malen van blank meel (ongebild tarwemeel b.v.) aan de massieve stenen bleven vasthouden.

Nu, dat wil zeggen de laatste 10 à 15 jaar, zijn we zover, dat we voor alle doeleinden stenen met zacht bodemsel geen bezwaar meer achten. Het heeft lang geduurd voordat we zover waren. Op het ogenblik schijnt het zo te zijn, dat er geen of nagenoeg geen massieve kunststenen meer worden gevraagd.

Zelfscherpen een utopie

De ontwikkeling van de kunststeen met zacht bodemsel heeft een lange periode nodig gehad omdat men in de eerste ontwikkelingsjaren van het radicale idee uitging, de stenen zelfscherpend te maken. We kennen daar verschillende voorbeelden van. Het zelfscherpen gelukte onder gunstige omstandigheden ten dele. Men ondervond echter, dat de slijtage der zachte delen in het bodemsel verschillend was voor verschillend maalgoed. Bij zacht graan was de slijtage laten we zeggen, vrij goed; bij hard graan daarentegen was de slijtage veel te groot. Als men dus

hard graan moest malen, dan roofde het bodemsel teveel uit en daarmee werd de goede vorm van het bodemsel verstoord. Meestal ontstonden er diepe maalkanten, waardoor transport en meelfijnheid sterk werden beïnvloed.

Bij te ver wegroven van het bodemsel was herstel van een normale toestand niet goed mogelijk, zodat men de steen onvoldoende onder controle had. Beter was het, als op de zelfscherpende steen alleen maar zacht graan gemalen werd; dan bleef de slijtage iets aan de zwakke kant, zodat men de zelfscherper helpen moest. Weliswaar had men zijn doel daarmee niet bereikt omdat de steen nu toch nog gescherpt moest worden, maar men had in ieder geval dan de steen onder controle en men kon de bodemsels billen op de manier, die men als het beste zou bevinden. Bovendien bleek het zelfscherpen van een steen een utopie te zijn, omdat de stenen niet goed onder de rij bleven. Laat men een steen teveel aan zijn lot over, dan is het wel zeker, dat hij niet afslijt zoals men dat wel zou willen.

Dus niet alleen voor het behoud van een goed bodemsel, ook voor het behoud van een blanke of nagenoeg vlakke steen bleek het nodig de stenen van tijd tot tijd te helpen. Men zag na verloop van jaren van het zelfscherpend maken der stenen af en men bepaalde zich ertoe de stenen zodanige bodemsels te geven, dat ze gemakkelijker te scherpen waren dan massieve stenen. In ieder geval won het idee veld, dat men, welk graan men ook maaide, de baas moest blijven over de vorm van het bodemsel, de maalkant en het onder de rij blijven van de stenen.

Slot volgt.

De Gunnewicks vijftig jaar in het vak. Dat is niet iets waar je eventjes langsheen loopt, ook al brengt het vakblad 'De Molenaar' twee breed uitgemeten verhalen over het jubileum en over de bewonderingwekkende activiteiten van Frans Gunnewick en zijn broer Jan.

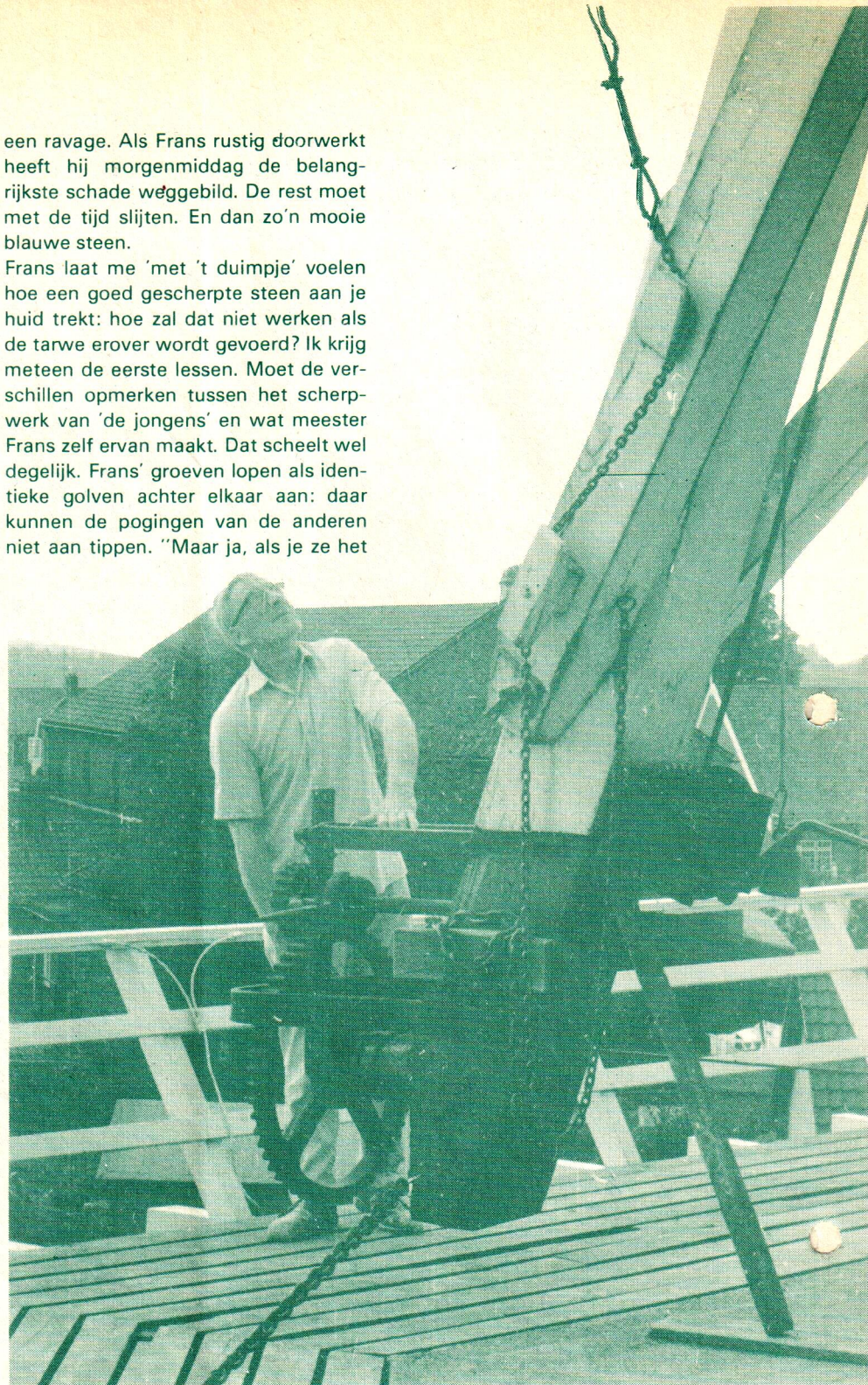
Als 'De Molenaar' het grote verhaal brengt over verleden en heden van het dubbelbedrijf Gunnewick in Vragender, dan kan de redacteur van 'Van Haver Tot Gort' nog wel wat anders doen. Bijvoorbeeld een van de natste dagen van de 'zomer' uitkiezen om naar de heerlijkheid Vragender te rijden (de term is van mulder Frans, die je mee naar de stelling neemt en met een wijs armgebaar zegt: de heerlijkheid Vragender) en zich door Frans laten inpalmen met diens typische mengeling van vertrouwelijkheden, vaktaal, humor en valse bescheidenheid.

Want dat 'boerenmuldertje' van hem, of 'amateurtje' zoals hij zichzelf noemt, dat heeft natuurlijk een dubbele bodem. Deze man weet donders goed wat-ie waard is: toevallig heel veel. Van zijn succes geniet hij zichtbaar en dat is hem van harte gegund. Hóe van harte bleek wel tijdens de receptie van het jubileumfeest: 550 gasten en de fanfare naar een belendend café gedirigeerd omdat er in de feestzaal absoluut niemand meer bij kon.

Als ik aankom - 'Kom je naar m'n circus kijken, Jan?' - lijkt het op de tweede zolder wel bioscoop. Alles verduisterd en een fraai lichtje op de openliggende steen. Frans is aan het scherp. "Moet je zien", zegt hij. Er lopen cirkelvormige groeven over de steen die, dat ziet zelfs een leek als ik, daar beslist niet horen. "Een kogel uit een kogellaager. Zat in de tarwe. De jongens zijn er niet gauw genoeg bij geweest..." Wat

een ravage. Als Frans rustig doorwerkt heeft hij morgenmiddag de belangrijkste schade weggebild. De rest moet met de tijd slijten. En dan zo'n mooie blauwe steen.

Frans laat me 'met 't duimpje' voelen hoe een goed gescherpte steen aan je huid trekt: hoe zal dat niet werken als de tarwe erover wordt gevoerd? Ik krijg meteen de eerste lessen. Moet de verschillen opmerken tussen het scherpwerk van 'de jongens' en wat meester Frans zelf ervan maakt. Dat scheelt wel degelijk. Frans' groeven lopen als identieke golven achter elkaar aan: daar kunnen de pogingen van de anderen niet aan tippen. "Maar ja, als je ze het

«'t Muldertje» uit Vragender dat al bijna legendarisch is...

Zondag 14 juli waren ruim 500 molenaars, bakkers, boeren, graanhandelaars, molenmakers, vrienden en bekenden naar Vragender gekomen, waar tegenover de molen 'De Vier Winden' receptie werd gehouden. Dit vanwege het feit dat de broers Jan en Frans Gunnewick 50 jaar molenaar waren.

Een groot deel van korenmalend Nederland was gekomen om deze broers met hun familie te feliciteren met wat zij hebben gemaakt van hun molen en van de ervaring die zij van hun vader en grootvader hebben meegekregen.

Er zullen niet veel collega's zijn waar op een jubileum (en vijftig jaar is de moeite waard!) zoveel mensen zich laten zien en dat nog midden in een vakantieperiode.

Jan, Frans en familie: veel succes in de toekomst! Hans Dobbe

niet laat doen, dan leren ze het nooit", zegt Frans Gunnewick. Het is het werk dat-ie het liefste doet, zegt hij. Hij demonstreert. Zijn trefzekerheid is verbluffend: daar wordt niet het kleinste vergissinkje gemaakt.

Glunder kommentaar

Het moet wel te maken hebben met vijftig jaar in het vak zitten. Vijftig jaar geregeld de hamer hebben moeten hanteren. Hoeveel ribbels hebben die nu 64-jarige handen al uitgehakt? Frans legt de hamer neer. 't Zit erop voor vandaag. Maar we zijn de molen nog niet uit. Want de jubilaris zoekt zich een gemakkelijke plek - gaat zo'n beetje in de steenkraan hangen - en wijst naar dit of dat onderdeel van de molen om er een glunderkommentaar bij te leveren. Hij heeft een voorliefde voor verkleinwoordjes en hoe groter zijn achting hoe kleiner en liever zijn woorden worden. De gigant onder de spoorwielen die in de molen 'De Vier Winden' aan het onder eind van de koningspil troont bestempelt hij als 'spoorwielkje' en hij begint een omstandig verhaal over hoe dat geval - maar bijvoorbeeld ook de viereneenhalve ton zware as - in '58, toen de molen in Vragender werd gebouwd, naar boven is gebracht. Niks te zware kranen: 'moldertje' was 'te arm' en dus moest alles

met de hand en een lier naar boven worden gedraaid. De as heeft op die manier vier uur draaien gekost. Dat was niet misselijk, meneertje. Nee, mocht ik nog denken, dat er op dit plekje in de Achterhoek niet gewerkt is, dan kan ik dat maar beter uit mijn hoofd zetten.

Bakken en malen

Later, na de gastvrije soep en de vele vijven en zessen om iets terecht te brengen van een getekende indeling van de molen, licht Frans Gunnewick, de kin rustend op de armen die een plekje hebben gevonden op een flinke berg volle meelzakken (en af en toe kopjes gevend met de molenkat) nog een tipje van de sluier op. Over hoe dat vroeger was. Als jongmaatje vroeg je bed uit worden gejaagd om bij een oom te gaan helpen in de bakkerij. Dat eiste vader Anton Gunnewick van zijn drie zoons Jan, Hendrik en Frans: dat ze konden bakken en malen. Een kleine drie jaar gingen de dagen van Frans dus zo: voor dag en dauw de bakkerij in en sjouwen tot in de middag. Thuis pap eten of karnemelk met droog wittebrood naar keuze en tot de avond op de molen. "Als jongen van achttien, negentien jaar waren wij volslagen bakker én molenaar." Hij kijkt me met lachende oogjes aan. "Echt, als ik het over kon doen, dan moest het precies weer zo. Want," zegt hij, "je leeft met de natuur mee. Het graan, dat is natuur. De blauwe steen, dat is lava en die ontstaat ook natuurlijk. Dan malen met het werktuig onder de werktuigen. Op de wind die ook zomaar van nature op je af komt..."

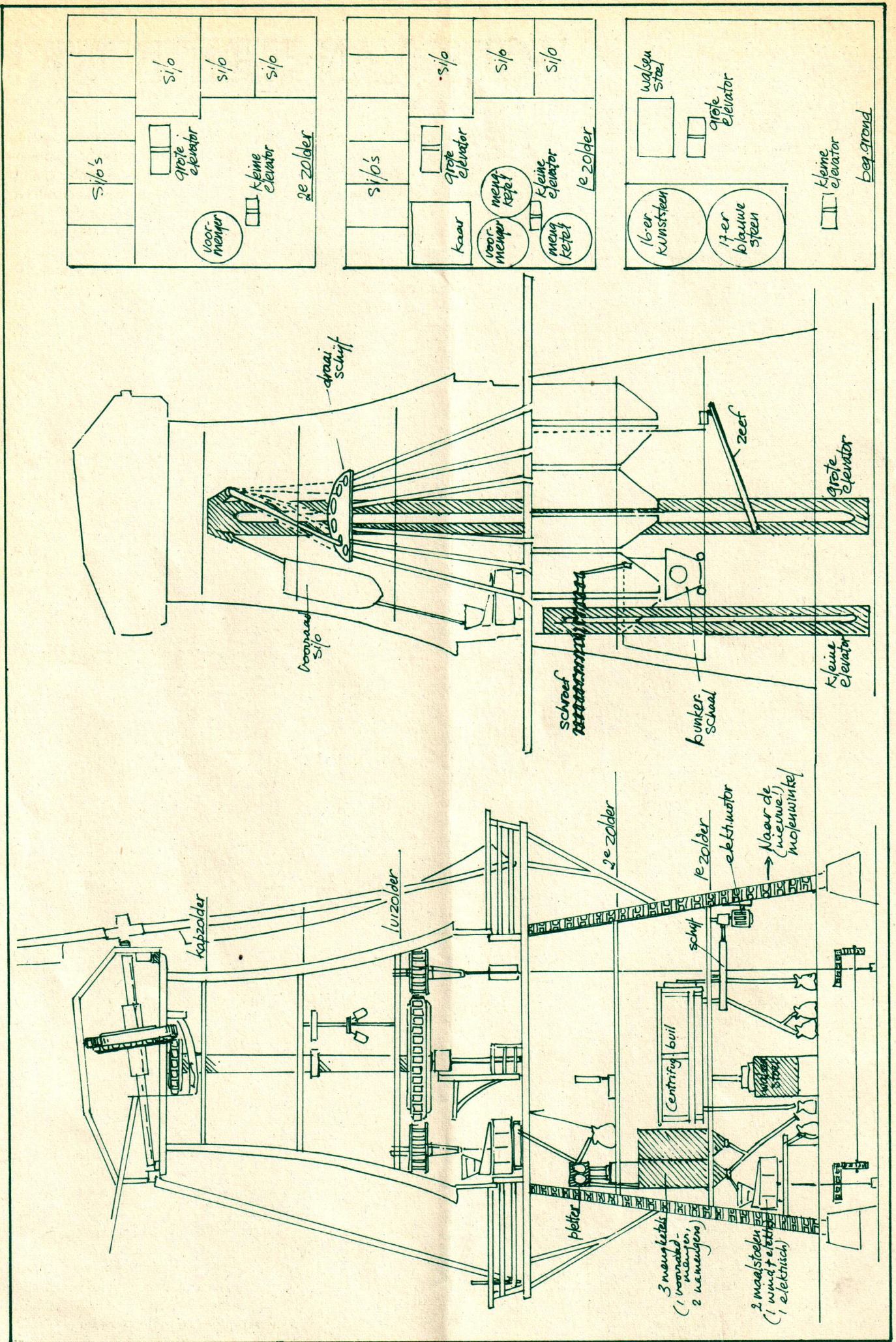
Het wemelt van de diepzinnigheden als je zo tegen achten allebei leunt tegen de meelzakken, de blik door de open molendeuren gericht op het voorplein, waar een avondlicht over begint te spelen en de plassen al drogen. Dan komen de zorgen los over het voortbestaan van het vak, over de jeugd die toch anders is dan vroeger. Heel voorzichtig over de opvolging. En veel over het muider-zijn. Maar waarom alles hier opschrijven? Iedereen kent de karakteristieke woordenvloed van de molenaar die het bestaat een wekelijks omzet te halen van 40 ton.

Erg veel, zeggen ze. Te veel, zeggen sommigen - omdat je er dan niet onderuit komt om voor een belangrijk deel de motor aan het werk te hebben. Maar wie zal in deze de eerste (molen)steen durven werpen? Het is zonneklaar dat er maar weinigen zijn die zozeer hun lieve lijf en hartje hebben verpand aan het malen met de wind als juist Gunnewick. En als hij dan uit zakelijke overwegingen zijn omzet zo weet op te vijzelen - in een uithoek van het land! -, dan gaat het niet aan om al te hoog van de toren te blazen. Vakmensen als Frans Gunnewick zijn bijna een instituut op zichzelf. Ze zijn van onschatbare waarde voor het overdragen van de knepen van het vak op een volgende generatie molenaars. Jonge molenaars in onze gelederen zullen dat beamen, want menigeen onder hen heeft juist van Gunnewick heel veel geleerd (en leert nóg).

Toneelstukje

De oude meester denkt nog niet over ophouden. Waarom ook? Voor een echte Gunnewick is 64 jaar een schijntje: vader Anton (die Frans Gunnewick nog altijd pappie noemt) werd 95 en die placht tot op zeer hoge leeftijd de molen binnen te wandelen - Frans gaat het voordoen: een toneelstukje voor één heer en als publiek de kat en ik - de hand in de meelschuif te steken, het meel te bevoelen en dan te zeggen: 'Wanneer ga je weer eens scherpen, Frans?' Tenminste dát zal Frans altijd blijven doen, maar liever meer. Echte molenaars zijn immers niet klein te krijgen, voordat het einde definitief is? In Frans' molen heeft het portret van Arie

Berkhout een ereplaats. Hij was maar een jaar of acht ouder dan Gunnewick, "maar van hem heb ik ontzettend veel geleerd". Hij stierf in '82, praktisch in het harnas. Naast Frans voor het portret staande weet je dat hij erop hoopt later ook de geschiedenis in te gaan als net zo'n vakbekwaam molenaar als de mulder van 't Rode Hert in Alkmaar. Hij maakt een goeie kans. Frans Gunnewick is nú al bijna legendarisch.

Binnenwerk

Frans Gunnewicks schoonzoon Henk Klein Gunnewiek heeft een tekening-in-klad gemaakt. Een eivolle molen waar dan nog menig ingrediënt aan ontbreekt. Je kunt nu eenmaal niet alles laten zien op een platte tekening.

We schaven en rommelen dus nog wat. Er komen twee molens uit en drie plattegrondjes. De laatste laten zien hoe de silo's zijn opgesteld in de drie vierkanten ('meteen gezegd dat de onderbouw vierkant moest zijn. Wat een ruimte'). De twee molens zouden voor zichzelf moeten spreken.

Wat wellicht uitleg behoeft is de zg. draaischijf op de luizolder. Vanaf de begane grond is door middel van een stang een buis te bedienen, die succesievelijk op zes gaten kan worden aangesloten. Vandaar gaan zes buizen naar zes silo's (samen goed voor 70 ton). Er is dan nog 50 ton opslagruimte in drie grote silo's, die op de eerste en tweede zolder zijn gebouwd. Onder de zes kleinere silo's rijdt een bunkerschaal.

De aanvoer van - geschoond aangeleverde - tarwe gebeurt ter hoogte van de tweede zolder d.m.v. een schroef. Die stort eerst in een 6-tons kaar op de 1e zolder. Als dat kaar vol is kan de rest via de grote elevator naar de andere silo's.

Er zijn twee elevatoren. Wat de kleinste niet doet doet de grote. De kleinste bedient de twee maalstoelen op de begane grond (de achterste d.m.v. een schroefje), de buil en de mengmachines.

Rechts van de molen bevindt zich het gloednieuwe molenwinkeltje van dochter Annie.

WOLK VAN EEN BOEK!

Een pakje over de post. Gauw openmaken. Wat móóí! Maar waaraan deze eer te danken? Briefje gelezen. "... bieden hierbij aan. Moet toch ook zeer interessant zijn voor molenaars..." en of we het maar willen bespreken. Dat laat je je geen tweede maal vragen. Want 'De Wolken en het weer', zoals het boek heet, is een lust voor het oog en daarnaast een stoomcursus in het taxeren van wolken en wolkenformaties op hun weersvoorspellende merites.

In het woordje vooraf schrijft G.W.Th.M. de Bont dat het boek de neerslag vormt van bijna vijftig jaren wolkenobservatie. Je stelt je daarbij voor dat meneer De Bont een halve eeuw tot taak had op zijn rug op het platte dak van het KNMI te liggen, teneinde de wolken boven zich te zien wegzeilen: cirrus, stratus, cumulus en andere geslachten. Zo is het niet gegaan natuurlijk, maar dezelfde meneer De Bont moet wel verschrikkelijk veel omhoog gekeken hebben en hij heeft ook nimmer de hebbelijkheid gehad om te zeggen dat zijn werk om half zes gedaan was; daarvoor zitten er teveel foto's in die op tijdstippen buiten de baas z'n tijd zijn genomen.

Maar laten we wat ordening aanbrengen.

Nederland is een echt wolkenland. De meeste mensen vinden wolken reuze interessant en leuk om naar te kijken. Als ze naargeestig gekleurd zijn leidt men eruit af dat de was maar gauw naar binnen moet. De molenaar zal bij bepaalde 'luchten' - die nu eenmaal gemaakt worden door wolken - zijn maatregelen treffen. Beide bevolkingsgroepen weten uit ervaring dat bepaalde wolkenformaties voorspellende waarde hebben. De voorspelling gaat doorgaans al gauw in vervulling.

Wie meer weet over wolken kan evenwel - maar nooit met zekerheid natuurlijk - al wat langer tevoren inschatten hoe het met het weer zal gaan. Die kennis (maar niet de ervaring!) draagt het boek 'De wolken en het weer' in een notedop van zo'n 20 bladzijden aan. Daarna volgen een kleine honderd pagina's kleurenfoto's, die aanschouwelijk maken wat men onder de Latijnse benamingen van alle soorten en geslachten wolken dient te verstaan.

Weinig namen

Je leest in het boek dat wij weliswaar dik in onze wolken zitten, maar dat de

Nederlandse taal betrekkelijk weinig woorden voor de verschillende wolkensoorten kent. Met stapelwolk, buienwolk, schapenwolk en windveer zijn we eigenlijk al uitgepraat. In Scandinavië is dat wel anders. De Zweedse taal bijvoorbeeld kent alleen al voor de verschillende soorten hoge wolken aparte namen. Je vraagt je af hoe dat komt. Want wat kunnen ze mooi zijn. Dat blijkt uit de paar honderd platen, die wolkenman De Bont gemaakt heeft van dreigende en lieflijke luchten. Heb je die bestudeerd dan ga je beslist met andere ogen naar de hemel boven je kijken. De wolken die ik nu vanuit mijn raam voorbij zie jagen zijn onvervalste cumulonimbi, van het soort dat vette regendruppels stort op mijn reeds doornatte prinsesseboontjes.

Ik vind een prijs van 34 gulden niks te veel voor deze wolk van een boek, waarin - voor de volledigheid - drs. B. Zwart tekende voor het stuk natuurkunde. De uitgeverij is Terra in Zutphen.

Roe breekt van Brassers molen

Je zal op je elvendertigste en onbekommerd aan het malen zijn en plots breekt een roe van je molen. Je schrikt je toch lam! Dat is de laatste vrijdag in juli overkomen aan molenaar Brassier in Biggekerke.

Brassier gebeld om nadere inlichtingen. "Van ouderdom. Vier jaar geleden hebben we de roe nog goed bekeken en toen was er niks aan te zien. Dat gaat kennelijk van binnenuit. Maar ja, het ding was oud, erg oud. Meer dan honderd jaar. We draaien nu met twee wieken. Da's niks bijzonders, dat heb ik in '52 ook al eens gedaan. Maar er moet natuurlijk een nieuwe komen. Monumentenzorg is al geweest en de molenmaker. Het zal wel oktober worden."

Of Brassier van de gelegenheid gebruik maakt een ander wieksysteem te introduceren? "Welnee - het waait hier aan de kust hard genoeg. Zeker in de winterdag. Nee, er komt er weer een van hetzelfde."

Terwijl het een echte Pot was! Overigens - persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. De roe kwam binnen de heg rondom de molen terecht.

Korenmolendag!

WAT BAK JE ERVAN?

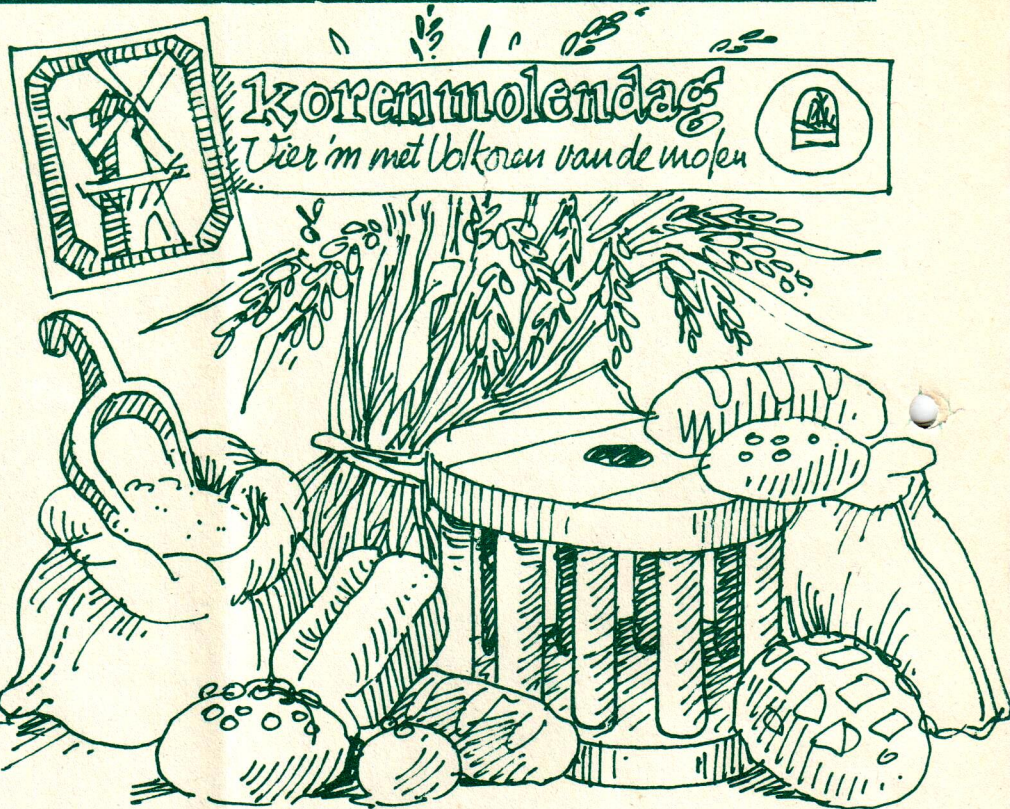
Korenmolendag - zaterdag 5 oktober 1985. We hadden duizend en één plannetjes in het achterhoofd, wat is er van gekomen?

Laten we maar meteen zeggen dat gekozen is voor opvallend drukwerk, waarmee we de bakkers kunnen aanspreken om in de Week van het Brood óók wat reclame te maken voor het produkt van de korenmolen en het brood dat ervan gebakken wordt.

Het gaat om een forse raamaffiche, samengesteld uit drie delen. Ten eerste een twee-delige zogeheten 'streamer' en ten tweede een afbeelding van een molen op afficheformaat. Kijk op de tekening en u wordt duidelijk hoe het ding is samengesteld.

De bedoeling is dat de bakker het in totaal zo'n anderhalve meter lange ding over zijn ruit plakt. En er zijn etalage bij aanpast. Daarbij is het voor die drukbezette man niet onaardig als u uw diensten aanbiedt om mee te helpen een echte molenbrood-etalage te maken. De belangrijkste ingrediënten daarbij zijn een (verse) korenschoof, een sikkal, een zakje meel en wat molenattributen, waaronder iets dat op een rondsel lijkt plus een (stuk)molensteen. Het is geen heksenwerk, heus niet, en je hebt al gauw een fris resultaat.

Hebt u nog een uitvoerige opperpeper nodig om met Korenmolendag aan de weg te timmeren? Nee natuurlijk. U

weet hoe belangrijk het is om het publiciteitsdeel van uw korenmolenbedrijf goed te verzorgen. Spreek tijdig de bakker aan voor gezamenlijke actie. Verzin een wedstrijd, een feest rondom de molen. Maak er wat van.

Even zakelijk nog: van de boven aangekondigde drie-delige raambiljetten krijgt elke embleemgerechtigde deelnemer van ons gilde er tien (10) gratis over de post thuisgestuurd. Wie meer bakkers tot klant heeft en

dus meer exemplaren wil hebben dient daarvoor 3 gulden per setje te betalen. Spoedige opgave op het bekende adres in Schiedam bij mevrouw Leenburg.

KOPIJ

Kopij voor het volgende nummer graag voor 1 oktober binnen op het redactie-adres: Beukendreef 6, 4631 SG Hoogerheide.

**Voor meelzakken
en zakband
naar**

**Van Randeraad's
Zakkenhandel**

Zuidzijde 118a
2411 RW BODEGRAVEN
Telefoon (01726) 16139
's Avonds na 18.00 uur:
telefoon (03488) 614

C.L. ROKVEN

bliksembeveiliging·onderhoud inspectie

Voor aanleg, onderhoud en inspectie van de bliksembeveiliging van Uw molens, vraag vrijblijvend informatie aan

C. L. ROKVEN
v. Homberghlaan 14
5491 GN Sint-Oedenrode
tel. 04138-74651 tussen 13.00 - 17.00 uur